

Mee op Stap: Verslag doelgroepsessie visuele beperking.

Datum: 10 februari 2021

Digitaal via skype

Aanwezig:

Brailleliga, Jeroen Maes
VeBeS, Lesley De Ceulaer Peter Janssens en Bart Wynants
De Vroente, Eddy Van Oers
Toerisme Vlaanderen, Karmen Dheedene
Groendomeinen Kempen, Els Verkuringen
Groendomeinen Mechelen, Annelies Van Doren
Universiteit Antwerpen: Leerstoel Zorg en Groene Leefomgeving, Sofie Heyman
Rap op Stap Mol, Eline Van Mier
Rap op Stap Kalmthout, Vera Spapen en Vera Van Tichelen

Coördinator: Provincie Antwerpen, Sabine Denissen

Vergadercoach: Aafje De Wacker

VERSLAG

Na een kennismakingsronde wordt het doel van de vergadering geschetst en het verloop van het subsidieproject toegelicht.

Er wordt ook even uitgeweid over de vergaderplatformen: skype, Teams of Zoom.

Mac ondersteunt de doelgroep beter dan Microsoft. Auditieve tools zijn bij Mac meer voorzien bv. de iphone.

Beste vergaderplatform is ZOOM. Geeft goede auditieve ondersteuning. Skype werkt ook maar met minder ondersteuning (bv. chatberichten worden niet auditief ondersteund dus de functie chatberichten is voor de doelgroep niet werkbaar). Teams is iets moeilijker te hanteren.

Als kapstok en theoretisch kader voor de vergadering worden de 7 b's gehanteerd, zoals opgenomen in het subsidiedossier.

Bereikbaar, bruikbaar, begrijpbaar, betaalbaar, beschikbaar, betrouwbaar en bekend – zeer degelijke begrippen die tijdens de vergadering zeker hun nut hebben bewezen. Alle aspecten kwamen hiermee aan bod.

Deze aanpak van de 7 b's laat toe een matrix op te stellen voor de verschillende doelgroepen om zeker te zijn dat geen enkel aspect vergeten wordt en om een vergelijking te maken. Voorgesteld wordt deze matrix ook op te nemen in de onderzoeksresultaten.

In de visitor journey cycle start alles met **DROMEN**: benieuwd zijn en zin hebben om iets te doen! De deelnemers verleiden. Want ook dat is belangrijk. Je kan alles in het werk stellen om het aan te bieden, maar de zin om deel te nemen begint bij het enthousiasmeren van je doelgroep.

1. Bereikbaar

Onder bereikbaar verstaan we **het fysieke aspect** : hoe geraak je op je wandellocatie en hoe toegankelijk is het om die verplaatsing te maken. De mentale of digitale bereikbaarheid wordt opgenomen onder andere b's: bruikbaar, beschikbaar en bekend

1.1. Mobiliteit

De doelgroep geeft al meteen aan dat dit voor hen héél belangrijk is.

Indien zij individueel willen aansluiten bij een wandelclub of wandelgroep zijn zij aangewezen op openbaar vervoer en dit is niet evident omwille

- van de noodzaak soms enkele keren te moeten **overstappen** (4u op OV zitten om 2u te kunnen wandelen is niet aantrekkelijk)
- omdat de startplaats van de wandeling op een afstand ligt van de aankomstplaats van het openbaar vervoer (bushalte, treinstation) en het **traject** naar de startplaats niet is aangegeven of aangelegd
- Wie *blind* is, heeft ook tijdens de wandeling een begeleider nodig en het is niet zo makkelijk om **iemand te vinden** die altijd mee op stap wil gaan.
- Wie *slechtziende* is, kan soms/vaak ook individueel op stap en zich wel behelpen om naar de startplaats te geraken maar kan de wandelgids niet herkennen.

1.2. Belangrijke tips voor de wandelbegeleider zijn

Wandeling laten starten

- op een locatie waar slechts **1 OV-lijn** nodig is: van plaats 1 naar plaats 2 – zo eenvoudig mogelijk
- waar de startplaats best **vlakbij een bushalte of treinstation** ligt of waarbij de startplaats via een helder traject te bereiken is (bv. station Heide naar De Vroente wordt aangelegd door de gemeente), of waarbij een buddy de deelnemers met visuele beperking ophaalt en naar de startplaats begeleidt
- **Groene halte wandelingen** van NMBS zijn zeer interessante wandeling voor deze doelgroep: gaan van station naar station en starten en eindigen aan een station. Maar wel een begeleider nodig. Kan je niet helemaal zelfstandig.
- het traject van het openbaar vervoer moet vooraf ook heel helder zijn zodat de wandelaar met een visuele beperking zich **goed kan voorbereiden** en niet teveel twijfels moet hebben, anders begint hij/zij er niet aan.

De wandelbegeleider

- zou zelf het **initiatief** moeten nemen om de slechtziende/blinde aan te spreken en te verwelkomen. Meestal herkenbaar aan witte stok of blindengeleidehond.
- best zichzelf goed **herkenbaar** maken door een opvallend kledingstuk te dragen dat opvalt bv. iets fluo

2. Bruikbaar

2.1. Signalisatie van en informatie over het traject

- Pijltjes van de wandelroute of de wandelknooppunten zijn voor deze doelgroep moeilijk vindbaar. Wie slechtziende is maar toch individueel wandelt, kan hierdoor makkelijker verloren lopen

- Tip: een **wegbeschrijving meegeven op papier** zodat ze ook op het plan kunnen checken waar ze moeten gaan (dit in combinatie met een voorleesbril – zie verder)
- of zorgen dat de wandeling **via een App** te volgen is.
- Ook belangrijk om op voorhand mee te geven of de wandeling **moelijk is of niet**: hoe is de ondergrond? Over onverharde paden of over verharde wegen. Deze elementen zijn doorslaggevend of mensen mee willen gaan.

2.2. Alleen of met wandelcoach

Maximale onafhankelijkheid is toch een streefdoel voor deze doelgroep. De doelgroepdeelnemers zien het toch als belangrijk om te stimuleren om **zelfstandig** op pad te gaan, met of zonder begeleider.

Indien toch in groep met een **wandelbegeleider is de aanpak** belangrijk. Sommigen wandelen veel sneller dan anderen. De groep bij elkaar houden met 1 begeleider is een hele uitdaging. Wie snel gaat moet veel stil staan en dan is de cadans verbroken. Belangrijk om aandacht te hebben voor **het persoonlijk tempo** en eventueel opsplitsen in een groep snelle wandelaars en een groep met trage wandelaars.

2.3. Tools die handig zijn om wandeltrajecten te lezen

- Is **braille** een mogelijke tool om bv. een park of domein toegankelijker te maken?

Veel blinden kunnen geen braille lezen of lezen het moeizaam; het is ook niet gemakkelijk om al wandelend braille te lezen, dan heb je onder je blad al een harde ondergrond nodig. 1 bladzijde voor een ziende is in braille 6 pagina's.

- Wat wel leuk is en goed werkt voor een park of domein is een **3D-print**.

Een plattegrond om te laten voelen hoe een domein eruit ziet. Zo kunnen ze zich een beeld vormen van de ingang, de cafetaria, de aanleg van het park.

Bij voorbeeld de Vlinderwandeling in De Vroente is gemaakt in **Twin Vision kaarten**. Dit zijn contrastrijke reliëftekeningen met grote letters, brailleschrift en kleur en helpen blinde en slechtziende bezoekers zich te oriënteren. De Vroente heeft deze kaarten op formaat A1 en A2 aan de ingang geplaatst. Heel het vlinderpad staat hier op waardoor je op voorhand al de wandeling kan 'voelen'. Je kan die Twin Vision kaart ook meenemen. Firma Dedicon kan deze kaarten printen.

<https://www.dedicon.nl/productie/relief>

- Een **OrCam** voorleesbril is ook een handige tool - <https://voorleesbril.nl/orcam-myeye/>

OrCam is een **camera** die met een kliksysteem kan bevestigd worden op het oortje van een gewone bril: de camera neemt een foto van een blad uit een boek of een tekst en leest deze voor waardoor je documenten kan lezen: bv. op café menukaarten, op bushaltes uren, op papieren die ergens hangen aan bus- of tramhalte... Het bestand dat je aanbiedt is wel belangrijk: het moet een goed leesbaar wordbestand zijn.

De camera beschikt ook over gezichtsherkenning: bv. de eerste keer dat je de wandelbegeleider ontmoet, neemt de camera een foto van de persoon. De volgende maal herkent hij deze man/vrouw.

2.4. Aanleg wandeltrajecten

Hoe kan je het best specifieke trajecten ontwikkelen voor mensen met een visuele beperking?

Het moeten **heldere, veilige wandeltrajecten** zijn en helemaal **afgestemd op de doelgroep**. Elk traject en wandelpad is anders dus het moet echt **op de locatie afgestemd** worden.

Geen smalle wandelpaden uitkiezen want op smalle weggetjes kan de begeleider niet naast de blinde/slechtziende lopen

Bijvoorbeeld het Vlinderpad van De Vroente

- De Vroente heeft een akkoord bereikt met ANB dat er toch **meer boomstammen langs het pad** mogen aangelegd worden zodat de wandelaar hier niet van het pad kan af geraken – verkregen na onderhandeling, is een toegeving op de restricties van ANB voor een natuurgebied.
- Ook het **traject van het station naar de Vroente** zal door de gemeente worden aangelegd zodat het aanbod dat is gecreëerd ook effectief werkt voor deze doelgroep als ze met de trein komen.
- In de app is ook de **hondenlosloopzone** ingevoerd om ook de blindengeleidehonden even te laten ontspannen.

2.5. Beleving onderweg

- De doelgroep heeft al voor zoveel zaken een smartphone of iphone nodigen. Het is zeer fijn om deze eens NIET te moeten gebruiken bv. tijdens een wandeling met Natuurpunt. Belangrijk dat ook de wandelbegeleider dan **beleving aanbrengt via de andere zintuigen**: horen, ruiken (heide, dennenbos....), voelen (structuren, vormen....)
  - bv. een print van een boom
  - bv. op 2u zit een vogeltje – probeer eens of je dit kan horen?
  - bv. een paddenstoelenwandeling: voelen en ruiken van de blaadjes,
  - proeven van eetbare bessen.

De wandelbegeleiders moeten hierin creatief zijn. De vorming van VeBes schenkt hier ook veel aandacht aan.

- Het is wel belangrijk dat de wandelcoach even **aftoetst** bij de groep of ze liever gewoon uitleg willen of dat ze het ook fijn zouden vinden om iets te voelen of te proeven.
- Indien een gemengde groep is het ook belangrijk even af te toetsen of de blindengeleidehond een probleem is – sommige mensen zijn bang van een hond
- Voor wie individueel wandelt, kan met **QR-codes werken** en de **iphone** kan ook voorlezen + infopunten aanduiden waar je kan voelen. Dit kan worden uitgelegd in een goed uitgewerkte app. In dit geval moet je wel een smartphone hebben.
- Bart gebruikt als slechtziende veel **GPX; apps die auditief ondersteunen** – er bestaat bv. 1 app speciaal voor blinden en slechtzienden
- Tijdens de opleiding van de wandelcoaches over de platformen voor het uitstippelen van de fiets- en wandelknooppunten, best ook zorgen dat er aandacht word besteed aan die app speciaal voor blinden en slechtzienden. De **auditieve beschrijving** in veel bestaande apps moet specifiek opgezet worden want in veel beschrijvingen worden de knooppunten niet mee beschreven. Het is zeker een uitdaging om dit uit te testen.
- Je kan hiervoor bij **anysurfer** kan je terecht. **Erfgoedapp** is ook goed: ingesteld op auditief (Hof Van Busleyden als voorbeeld).

3. Begrijpbaar

3.1. Aanpak

De deelnemers geven aan dat het heel fijn is om met een wandelbegeleider te gaan wandelen. Dit hoeft niet altijd in een domein te zijn want ook vrij wandelen trekt aan, maar dan is het wel belangrijk dat de coach een **paar tips en trics** kent.

- Deelnemers van VeBeS Peter Janssens en Bart Wynants geven hiertoe **vormingen**. Bv. aan de KDG school voor orthopedagogie; soms ook in lagere scholen bv. het pakket ‘fijn blind zijn’, ze geven ook vorming op vraag.
- Ook Eddy Van Oers van De Vroente geeft vorming aan allerlei soorten groepen

In deze vormingen zitten begeleidingstips verwerkt. VeBes en Eddy zijn zeker bereid om 1 van de opleidingsdagen voor de wandelbegeleiders deze vorming te voorzien. De vorming zal worden voorzien in Kalmthout zodat het theoretisch gedeelte kan gekoppeld worden aan de Vlinderwandeling van De Vroente.

KADERSTUKJE – info na de vergadering verkregen van VeBeS

Peter, Bart en Lesley bieden aan verschillende doelgroepen vormingen aan betreffende omgaan met een visuele beperking. De vorming wordt aangepast aan de doelgroep of het thema: doelgroepen zijn lagere scholen, baliepersoneel van de stad Antwerpen, verpleegkundigen, museumgidsen, okra, vrijwilligers van de zomer van Antwerpen,.... Tijd en plaats is door de organisatie te bepalen. Ze dienen op een afgesproken plaats opgehaald te worden en terug gebracht. Bv. Voor de opleiding in Kalmthout is het station een goede afspraakplaats.

Hoe ziet een vorming eruit?

Meestal beginnen we met ons voor te stellen. Dan behandelen we blind en slechtziendheid. Vb blind geboren, later blind geworden, verschillende vormen van slechtziendheid. Dit doen we met een beetje theorie maar vooral aan de hand van simulatiebrillen. En altijd heel interactief.

Daarna bespreken we begeleidings- en omgangstips. Hoe omgaan met....? Dit laten we de deelnemers dan ook op elkaar toepassen met blinddoeken.

Voor de wandelcoaches zullen we ook uitleggen wat het verschil is tussen een witte stok gebruiker en een geleidehond gebruiker. (Peter brengt zijn geleidehond Pablo mee) Nadien kunnen we specifiek ingaan op tips en tricks die nodig zijn als wandelcoach. Zoals bv. Hoe maak ik me herkenbaar, mag ik zien en kijken gebruiken, .. Wat kan ik doen om een wandeling als een totale beleving aan te bieden?

Nadien kunnen we met hen de natuur in trekken. Met blinddoeken, aan de arm van een begeleider. Wat wij vooral belangrijk vinden is dat ze aan ons alles kunnen/mogen vragen wat ze maar willen. Ook zaken die niet direct nodig zijn voor een goeie wandeling maar uit nieuwsgierigheid , belangstelling om de doelgroep beter te leren kennen.

3.2. Taal

De doelgroep is een weerspiegeling van de gewone maatschappij – geen noodzaak om een te simplistische taal te gebruiken, maar wel duidelijke en eenvoudige taal.

De werkwoorden ‘zien’, ‘kijken’, ‘bekijken’... mogen best gebruikt worden. Het moet niet krampachtig verlopen. Beschrijving is wel belangrijk. Bv woorden zoals ‘daar’ als richting hebben geen betekenis. In dat geval beschrijven als ‘op 2 uur’ om een richting aan te wijzen wanneer er bv. verwezen wordt naar een geluid, een geur...

4. Betaalbaarheid:

4.1. Aankoop tools

OrCam camera: de aankoopprijs ligt tussen de 4 à 5000 EUR. Voor wie erkend is als visueel gehandicapte door het Vlaams Agentschap krijgt deze volledig terugbetaald, tenminste als hij/zij onder de 65 jaar is. De aanvraag kan ook maar om de 5 jaar. Is de camera sneller stuk, wordt hij niet vervangen. Alle anderen –en dat is het merendeel- is genoodzaakt hem volledig zelf te financieren.

Er bestaan veel apps die de functie van de bril overnemen bv. scanner van barcodes – dit helpt de doelgroep om bv. voedingsproducten terug te vinden in de kast thuis.

Maar het is **géén standaard dat mensen deze tools hebben**.

4.2. Betaalbaarheid wandelbegeleider en noodzakelijke individuele begeleider.

- **Bedrag voor de wandelbegeleider** – als je altijd met een gids moet gaan wandelen is het een kostbare zaak, vooral omdat voor deze doelgroep de groep kleiner moet gehouden worden: dus de prijs wordt gedeeld door minder mensen.
- Blinden en slechtzienenden hebben ook bijna **allemaal een eigen begeleider** nodig – om toch maar een begeleider te vinden zijn er veel mensen die dubbel betalen: voor zichzelf, maar ook voor de begeleider omdat ze anders niemand vinden.
- Inzetten op **buddies** is zeker aan te raden: vrijwilligers die mee op stap gaan bv. VeBeS doet soms wandelingen met Okra en de ervaring is dat er heel veel bereidheid is om iemand te begeleiden.

4.3. Aanbod en rol overheid

- Belangrijk om gebruik te kunnen maken van gratis aanbod of financieel een laagdrempelig aanbod. Misschien belangrijk dat overheden dit op zich nemen?

Bv. Vlaanderen biedt de Vlinderwandeling in De Vroente gratis aan – kan dit ook bij de provincie?

4.4. Individuele wandelaar als lid van een wandelclub

- wandelclubs doen zelf maar enkele clubwandelingen per jaar maar doen verder aan marching: de leden gaan vaak op verplaatsing.

Wandelclubs staan zeker open voor kwetsbare doelgroepen maar hopen niet dat er een overvloed aan mensen met een beperking zullen toestromen omdat ze die individuele zorg moeten kunnen opnemen met hun leden en dat kunnen ze niet altijd eenvoudigweg garanderen. De realiteit toont echter aan dat de toestroom van mensen met een visuele beperking in veel verenigingen echter zeer beperkt is. Bv. maar 1 of 2 mensen. Deze deelnemers kiezen voor een vereniging of groep omdat ze zich daar veiliger voelen dan alleen. Maar **de stap naar een reguliere club is héél groot**. Ook het probleem van de mobiliteit is erg groot. Mensen moeten ook met het OV aan de startplek geraken.

- Aandachtspunt: ook hier misschien toch inzetten op **buddies** of clubs aansporen om buddies ter beschikking te stellen?

4.5. Wandelmateriaal

Echt trekking materiaal is toch wel erg duur! Goeie wandelschoenen, wandelsokken, een goeie jas.

Is de inkomensgrens een probleem? Dit is zeer verspreid in de doelgroep. Hierin is geen rechte lijn te trekken. Maar de meeste mensen kopen niet vanaf de eerste keer het duurste materiaal. Dus belangrijk om de plekken die eerst worden uitgekozen voor het stageproject met de wandelcoach

hierop af te stemmen. Dus **starten met goed begaanbare paden**. Wandeltraject waar je met sportschoenen of laarzen kan wandelen.

Wie echt wandelt, koopt dan later wel het materiaal. Misschien interessant dat de wandelbegeleider ook **goeie aankoopssuggesties** kan meegeven. Sommige winkels zijn erg duur (AS Adventure); andere hebben even goed materiaal maar zijn betaalbaarder. (Decathlon)

5. Beschikbaar

5.1. Toegang tot digitale platformen

De meerderheid van de leden van de doelgroeporganisaties zijn ouder. Ze zijn nog fit en gaan graag wandelen, maar ze werken niet of moeizaam met de beschikbare digitale platformen. De oudere mensen hebben dat niet meer aangeleerd vanuit hun jeugd. Jongeren die blind geboren zijn of op jonge leeftijd een visuele beperking hebben gekregen, hebben dat wel geleerd: hoe werk ik met voice overs op digitale media, hoe lees ik braille.

Digitale media zijn dus niet evident **om te kunnen** maar ook niet **om te hebben**.

5.2. Hoe kom je met een visuele beperking achter dat aanbod achter?

- Wie graag wandelt, zoekt het aanbod zelf op. Belangrijke bronnen zijn de **nieuwsbrieven en tijdschriften** van de doelgroeporganisaties. Het is dus belangrijk om je wandelaanbod kenbaar te maken bij de verschillende verenigingen. Dit moet wel tijdig gebeuren omwille van de doorlooptijd. Activiteiten maart-april dienen bv. eind januari ingediend te worden.
- De **doelgroeporganisaties** hebben ook een belangrijke **liasonrol** om de link te leggen met de doelgroep. Leden zijn soms onzeker en stellen eerst hun vragen aan de organisaties: bv. VeBes publiceert een artikel en krijgt dan vragen van wie geïnteresseerd is om deel te nemen. De leden koppelen hun bezorgdheden eerst terug met hen.
- Daarnaast zijn ook **de fora voor blinden en slechtzienden nuttig om als intermediair op te treden**. Enkele voorbeelden:
  - **<http://www.kimbols.be>** - Wandelfanaat Kim Bols promoot al 10 jaar op haar site allerlei informatie voor blinden en slechtzienden, ook wandeltips zijn hier zeker welkom.
  - **<http://www.transkript.be>** Transkript Productiehuis - verzorgt bv. KIOSK – brengt gesproken actualiteit en berichtgeving voor blinden en slechtzienden
  - Digitaal magazine **Cecograaf** via Transkript.
  - **<https://daisy.org>** - Het Daisy confortium: systeem om boeken te laten voorlezen
- Deelnemers gaan het omwille van dit project Mee op Stap ook zoeken bij de provincie zelf – zeker zorgen dat het ook vindbaar is op de **provinciewebsite bij het aanbod** – het project lanceert een **eigen nieuwsbrief** Mee op Stap– deze best ook ruim verspreiden en mee op de site van KIMBOLS zetten;
- Gente Mol stuurt een nieuwsbrief uit aan senioren en mensen met een beperking – deze nieuwsbrief telt 2000 leden waarvan 1000 de brief digitaal krijgen; de anderen op papier.
- Het hoeft echter niet altijd een doelgroepgerichte nieuwsbrief te zijn ook **reguliere nieuwsbrieven** zijn interessant want ook familieleden, partners, vrienden halen hier tips uit om op te staan met iemand die blind of slechtziende is.
- **Bekende en regionale mediakanalen** zijn ook interessant.
  - ATV en RTV worden door de doelgroep goed gevolgd.
  - de UITkalender is interessant. zijn ook heel belangrijk. Televisie en radio.

- Gemeente Mol: lokale radio is bekend
- **G-Sport Vlaanderen** is ook belangrijk kanaal.
- **Sociale diensten** van diverse instanties (sociale huizen, mutualiteiten...)

6. Betrouwbaar

Hoe wordt het aanbod ervaren als betrouwbaar?

- **Intermediaire rol van de doelgroeporganisaties** is heel belangrijk.

Als het door de doelgroeporganisatie is georganiseerd heeft het meer effect.

Ervaring van VeBes: Nood om de eerste keer aan de hand meegenomen te worden is zeer groot! Kan de doelgroep inschrijven via de vereniging is het aantal deelnemers veel hoger dan dat ze rechtstreeks inschrijven. Velen schrijven in via VeBes omdat ze in hun eigen netwerk geen begeleider vinden. VeBes zoekt dan mee naar een vrijwilliger om iemand te begeleiden.

Voor sommigen blijft dit gelden dat ze enkel via VeBes zullen inschrijven omdat ze kiezen voor die **stabiliteit**; anderen vinden zelf hun weg nadien bv. naar het Theaterhuis of zo.

- VeBes is een organisatie **VAN mensen met een visuele beperking** en niet alleen VOOR mensen. Het bestuur kent zelf de noden van de doelgroep omdat ze allemaal zelf een visuele beperking hebben.
- Belangrijk bij de bekendmaking van het Mee op Stap project: het **concept is mee ontwikkeld** door de mensen van de doelgroep.
- Zorg dat die instellingen als liaison, intermediair kunnen blijven optreden en dat er **samenwerking kunnen blijven opgezet worden** om die doelgroepen te bereiken. Blijvende betrokkenheid van de wandelcoaches bij die organisaties is noodzakelijk.

7. Bekend

Hoe delen de deelnemers ervaringen of hoe zou dat kunnen?

- **Facebookgroep** aanmaken: VeBes heeft een facebookgroep van een Alpenkamp – mensen beschrijven wat er op een foto staat – er verschijnen artikeltjes verschijnen – meningen, belevingen worden gedeeld.
- Na afloop van een activiteit een **reportage** maken en delen
- **Media** betrekken: media uitnodigen een reportage te maken van een paar wandelingen en hoe het systeem van de wandelcoaches werkt (Relax, Man bijt Hond,...) – De Buren zoeken altijd naar boeiende reportages.
- Goeie **mond aan mond reclame** werkt ook nog altijd.
- Goeie contacten met de verenigingen onderhouden en gebruik maken van de **hun communicatiekanalen**

VARIA

Jeroen Maes (Brailleliga): Gaan doelgroepen gemixt worden? Lesley (VeBeS): Mixen is fijn als er met iedereen wordt rekening gehouden. Maar in het begin de wandelbegeleider niet téveel categorieën laten mixen zodat hij wat zekerheid kan opbouwen om met deze doelgroepen om te gaan.

Lesley (VeBes) zal de nodige info nasturen ivm de fora en de vorming.

Database UA: een excel is moeilijk hoorbaar, kan deze excel ook als een tekstbestand worden aangeleverd voor de doelgroep?

Karmen (Toerisme Vlaanderen): er is vandaag een zeer goeie start genomen! Laten alles nu even bezinken en je hebt nu alle informatie om verder aan de slag te gaan.

RoS Kalmthout: wordt er ook naar sponsoring gezocht voor de uitrusting van de wandelaars? Er is sponsoring toegezegd vanuit Rotary Mol voor Mol en er zou contact opgenomen worden met de Kringwinkels en Torfs om 2de handsmateriaal dat in goede staat is ter beschikking te stellen. Kalmthout gaat zelf ook eens op zoek naar serviceclubs in Kalmthout om te ondersteunen.

Verskillende deelnemers willen de wandeling met Eddy Van Oers uittesten – contact Eddy doorgeven aan de deelnemers! Best in 2 kleine groepjes van 4 omwille van de geldende maatregelen.

Aafje vraagt nog eens extra aandacht voor de ‘stigmatisering’ en de ‘financiële drempel’ die zeer belangrijk zijn voor kwetsbare doelgroepen. Stigmatisering: het is de wandelcoach doe zich herkenbaar moet maken en niet de blinde of slechtziende zelf. Financiële drempel: starten met goeie trajecten en gewoon schoeisel.

Els Verkuringen (Groendomeinen Kempen) : studenten Thomas More werken nu een project uit rond toegankelijkheid – dit wordt in maart uitgetest in het Prinsenpark uitgetest – in september in Hertberg – er volgt ook een toegankelijkheidsproject in het najaar – nood aan goede tips en trics zoals bv. hoe moet een verhard pad eruit zien – vraag naar wie van de werkgroep er wil meewerken? VeBes en Eddy Van Oers willen zeker meewerken maar eerste B is al een probleem: Prinsenpark en Hertberg zijn niet te bereiken met openbaar vervoer.

Eddy Van Oers: 9 november is er een nieuw vormingsproject voor wandelcoaches – (is uitgesteld sinds 30 maart)